

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četrtni strani Din 500.—, 1/2 strani
Din 250.—, 1/4 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Borba za državno oblast.

Razmere, ki vladajo v Mehiki, so za ostali svet nekam zagonetne. Povsod se vriva vprašanje: Kako je mogoče, da se sredi tako katoliškega ljudstva, kakor je mehiško, tako nečuvno kruto in vztrajno preganja katoliška cerkev? Ali in zakaj se vodi borba zoper katoliško vero? Kako je mogel imeti toliko uspeha tak politik, kakor je Calles, ki je oplenil cerkve, zaprl katoliške šole, pometal v zapore ali izgnal iz države duhovnike ter bilje uničevalen boj zoper katoliško cerkev, ki leži na tleh ranjena in oslajljena?

Na to zanimivo vprašanje odgovarja poznavalec mehiških razmer s temi pojasnili: Glavni niso politični razlogi. Politične volitve v Mehiki ne pomenjajo ničesar. Calles in njegova kompanija se ozira ter daje veljavnost samo tistim glasovom, ki so bili oddani za njega in njegovo stranko. Drugi glasovi ne veljajo nič: ali izginejo ali pa se pretvorijo v glasove za Callesovo stranko. Cilj Callesovega stremjenja je oblast: državna oblast mora biti na vsak način v rokah njegove stranke! Callesova zmaga je bila popolna leta 1928, ko je odložil mesto predsednika države. Samo ena stranka je v Mehiki, socialno-revolucionarna stranka, ki je absoluten gospodar v državi.

Tej stranki se mora na vsak način ohraniti diktatura v državi. Zato je

Calles ti stranki podredil in usuznjil vojsko, delavce in kmete. Čeprav se on sam drži v ozadju ter molči, vendar ima svoje prste povsod. Svojim pristašem je z agrarno reformo zagotovil velika posestva. Potem je osnoval mnogo družb, ki na veliko prodajajo žito, sol, sladkor, bombaž in petrolej. Nato so prišla na vrsto podvzetja za baker in elektriko. Vse te družbe pripadajo izključno Callesu in njegovi kompaniji. Vse konkurenčne družbe so ali uničene ali pa kupljene. Calles je po strankarskem prepričanju socialist in komunist, po svojem delovanju pa največji kapitalist, ki mu v Mehiki ni para.

Zakaj torej preganja cerkev? Calles hoče za svoja gospodarska podjetja monopolski značaj v Mehiki. To more doseči, odnosno ohraniti edino le potom državne oblasti. Na vladi ostati za vsako ceno! Ker so v Mehiki razen socialno-revolucionarne stranke vse druge zatrte, mu ne more pretiti nevarnost od drugod kot od katoliške cerkve, njenih socialnih nauk in njenega socialnega delovanja. Zato mora cerkev pod peto države. Kako bi framašoni, liberalci in socialisti mogli izkoristiti ljudstvo, ako bi glavni zagovornik ljudstva in njegovih pravic, katoliška cerkev, bila svobodna?!

— — —

V NAŠI DRŽAVI.

Pomembne besede kmetijskega ministra dr. Jankoviča. V Beogradu so se vršila dne 14. februarja posvetovanja zastopnikov industrije za pridelavo oljnatih semen in olja in proizvajalcev v to svrhu potrebnih sirovin. Posvetovanja je otvoril kmetijski minister dr. D. Jankovič s posebnim nagovorom. Povdaril je, da smo od leta 1929 do danes uvozili za 530 milijonov Din olja, ki bi ga bili lahko pridelali doma. V isti dobi smo uvozili za 733 milijonov Din oljnatih semen, ki bi jih lahko pridelali doma. Povprečno je znašala vrednost uvoženih semen na leto 68 milijonov Din, kar znaša od leta 1921 do prvega polletja 1934 1300 milijonov Din. Za pridelavo tega uvoženega semena bi bilo treba 30.000 ha zemlje, katero bi bilo lahko najti. Za bodoče se bodo pridobivali vse sirovine oljne industrije doma

in industrijska zaščita ne sme iti za ciljem: v korist tujih sirovin! Konečni povdarek g. ministra se glasi, da mora biti za bodoče konec zmede v kmečkem gospodarstvu. Naš kmet mora biti zaščiten, omogočiti mu je treba, da postavi višje cene svojim pridelkom. Prejeti mora za svoje pridelke to, kar s težkim naporom in delom resnično zasluži.

Pravosodni minister dr. Dragutin Kojić je izjavil dne 15. februarja časnikarjem, da bo izdanih kratkem več ukrepov, ki bodo osvobodili sodnike vplivov politike in pritiska od zgoraj. Sodstvu je treba dati svobodo, kakor jo določa ustava.

Pocenitev železnice. Prometni minister je znižal železniško tarifo, da olajša potovanje po železnici in da poveča splošni, predvsem pa tujski promet. S 1. marcem se znižajo železniške karte za 28%. Pocenjen bo tudi prevoz prtljage ter brzovoznega blaga. Za potovanja v letovišča in na morje je uvedena polovična cena.

Jugoslovanska nacionalna stranka JNS pri volitvah ne bo postavila svoje lastne kandidatne liste, ampak priporoča svojim strankarskim prijateljem, da naj kandidirajo na tisti listi, ki daje največ jamstva za politiko brezpogojnega narodnega in državnega edinstva. Tako je sklenilo predsedstvo JNS na seji v Beogradu dne 15. februarja. V smislu gorajnega sklepa je prenehal tudi »Glasnik JNS«, ki je bil glavno glasilo pred nekaj tedni še vsemogočne stranke. Ko je stranka morala dati iz rok državno oblast, so njenemu glasilu zmanjkala življenjska sredstva. Kmalu bo stranka sama legla v grob.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Avstrijski kancelar v Parizu in Londonu. Francosko zunanje ministrstvo je izdalo uradno obvestilo, da pride avstrijski zvezni kancelar v četrtek dne 21. februarja zvečer v Pariz, da uradno obišče francosko vlado. Kancelar in zunanji minister Berger-Waldenegg bosta ostala v francoski prestolnici dva dni ter se bosta dne 24. februarja odpeljala v London, da obiščeta tudi angleško vlado. V Parizu bosta imela politične sestanke z ministrskim predsednikom Flandinom in zunanjim ministrom Lavalom.

Italijansko-abesinski spor. Smo že poročali, da obstoja resna vojna opasnost med Abesinijo in Italijo, ki ima svojo kolonijo Eritrejo ob vzhodni afriški obali. Abesinci so obračunali z Italijani že 1. marca 1896, ko so popolnoma porazili italijansko vojsko. Sedanji spor je izbruhnil radi razmejitve med Abesinijo in laško kolonijo. Razmejitev je bila določena že pred 10 leti na papirju, vendar ni izvedena na licu mesta niti do danes. Italijani bi radi izvedli razmejitev tako, da bi bili vsi studenci na italijanski strani, čemur se pa upira Abesinija in je došlo že parkrat do precejšnjih spopadov med obojestranskimi mejnimi stražnimi oddelki. Italija je stavila zadnje dni Abesiniji zaradi spopadov naslednje pogoje: 1. Povrnitev blagovne škode in škoda, ki je bila povzročena družinam padlih in ranjenih italijanskih vojakov. Italijanska vlada zahteva 1000 tolarjev Marj. Terezije za vsakega ubitega vojaka in 150 tolarjev za vsakega ranjenega Italijana. 2. Italijanski zastavi se mora izkazati vojaška čast po abesinskih četah. 3. Abesinska vlada se mora opravičiti zaradi vpada čez mejo. — Abesinci se niso uklonili italijanskim zahtevam in radi tega je Italija mobilizirala dve diviziji, katere sedaj prevažajo v Eritrejo. Italijansko vojno ministr-